

Sl. No. : **101252**

156(GE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ અને 64 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 3) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 4) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખવા.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

■ નીચે આપેલા 1 થી 15 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C) પસંદ કરીને લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[15]

- 1) રોજગારીની તકીની વૃધ્ઘિ શાના પર આધારિત છે ?
  - (A) નાણાં
  - (B) આર્થિક વિકાસ
  - (C) જનસંખ્યા
- 2) રાજ્ય સરકારમાં ઉદ્યોગની કામચલાઉં નોંધણી કરાવવા માટે સૌ પ્રથમ શેની જરૂર પડે છે ?
  - (A) D. P. R.
  - (B) V. P. R.
  - (C) P. P. R.
- 3) વિસ્તૃત યોજનાકીય અહેવાલના મુખ્ય ત્રણ ઘટકોમાં નીચેના એકનો સમાવેશ થતો નથી.
  - (A) સંશોધન શક્યતા
  - (B) બજાર શક્યતા
  - (C) ઉત્પાદન શક્યતા

- 4) માહિતી એકગીકરણની કઈ પદ્ધતિમાં ગ્રાહકોના જૂથની પસંદગી કરવાની હોય છે ?
- (A) અવલોકન પદ્ધતિ
(B) પ્રયોગ પદ્ધતિ
(C) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ
- 5) તાલીમ અને પ્રશિક્ષણ કઈ સંસ્થા આપે છે ?
- (A) રાજ્ય નાણાંકીય નિગમ
(B) રાષ્ટ્રીય લઘુઉદ્યોગ નિગમ
(C) ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા
- 6) કુલ આવક - કુલ ખર્ચ = ...
- (A) નફો
(B) મૂડી
(C) કુલ રોકાણ
- 7) ભારતમાં સહકારી સંસ્થા માટે 'કો-ઓપરેટીવ સોસાયટીઝ એકટ' ક્યા વર્ષમાં અમલમાં આવ્યો છે ?
- (A) 1947
(B) 1904
(C) 1956
- 8) વેચાણવેરો એ ક્યા પ્રકારનો વેરો છે ?
- (A) અન્ય વેરો
(B) પ્રત્યક્ષ વેરો
(C) પરોક્ષ વેરો
- 9) કર્મચારીને તેના કામના બદલામાં અપાતુ નાણાંકીય વળતર એટલે શું ?
- (A) વેતન
(B) બોનસ
(C) ભથ્યું
- 10) ઔદ્યોગિક એકમની પ્રગતિ માટે શું આવશ્યક છે ?
- (A) વેચાણ
(B) નવીનીકરણ
(C) ઉત્પાદન

1) યંત્ર સામગ્રીની ખરીદીનો ખર્ચ એ કઈ મૂડીનો ભાગ છે ?

- (A) કાર્યકારી મૂડી
- (B) પડતર મૂડી
- (C) સ્થિર મૂડી

2) બજારનો રાજી કોણ છે ?

- (A) ગ્રાહક
- (B) ઉત્પાદક
- (C) સરકાર

3) નીચેનામાંથી કઈ કાર્યશિલ મૂડી નથી ?

- (A) વાહન
- (B) રોકડ
- (C) દેવાદારો

4) આભકારી જકાત ક્યા માલ પર લાગુ પડે છે ?

- (A) સંગ્રહ માલ
- (B) વેચાણ માલ
- (C) ઉત્પાદિત માલ

5) સંચાલનનું અંતિમ કાર્ય કયું છે ?

- (A) નિર્ણય
- (B) આયોજન
- (C) પ્રશ્ન ઉકેલ

વિભાગ - B

નીચે આપેલા 16 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના જવાબ એક વિધાનમાં લખો. દરેક પ્રશ્નનો

1 ગુણ છે.

[15]

16) નવા ઔદ્યોગિક એકમની સ્થાપના કોણ કરે છે ?

17) યોજનાનો કુલ ખર્ચ એટલે શું ?

18) માંગ અને પુરવઠા વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

19) ભારતમાં ક્યા ક્ષેત્રનું બજાર ધણું વિશાળ છે ?

20) નાણાંકીય સાધનોના બે સ્લોતો ક્યા છે ?

- 21) ખાનગી કંપનીમાં વધુ માં વધુ કેટલા સભ્યો હોય છે ?
- 22) આબકારી જકાત કોણ ઉધરાવે છે ?
- 23) લઘુ ઔદ્યોગિક એકમની વ્યાખ્યા આપો.
- 24) સર્જનશીલતા અને નવીનીકરણ વચ્ચે શો સંબંધ છે ?
- 25) 'રાખનું રતન' શબ્દ કોને માટે વપરાયો છે ?
- 26) માનવ સંસાધનનો ઈષ ઉપયોગ એટલે શું ?
- 27) ઉદ્યોગ સાહસિકનું અંતિમ લક્ષ્ય કયું હોય છે ?
- 28) દેવાંતૃપે મૂડીની કિંમતને શું કહેવાય ?
- 29) કરાર અને સમજૂતિ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?
- 30) વાટાધાટમાં બંને પક્ષો કેવું વલણ ધરાવતા હોવા જોઈએ ?

વિભાગ - C

■ નીચે આપેલા 31થી 44 પ્રશ્નો પૈકી ગમે તે 10 પ્રશ્નોના સંક્ષિમમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્ન ના 2 ગુણ છે.

- 31) ઉદ્યોગ સાહસિક કયાં કયાં સમૃદ્ધિનાં દ્વાર ખોલી આપે છે ?
- 32) આનુષંગિક આવશ્યક સેવાઓ કઈ કઈ છે ? તે જણાવો.
- 33) નાણાંકીય શક્યતા એટલે શું ?
- 34) રેન્ડમ સેમ્પલ એટલે શું ?
- 35) ઔદ્યોગિક એકમમાં કયા કયા હેતુ માટે બાંધકામ કરવામાં આવે છે ?
- 36) સ્થાયી મૂડીનાં ઘટકોનાં નામ આપો.
- 37) વ્યક્તિગત માલિકીનો અર્થ જણાવો.
- 38) આવકવેરો એટલે શું ? તેમાં સમાવિષ્ટ બાબતો જણાવો.
- 39) માનવ સંસાધન સંચાલન એટલે શું ?

- 40) શ્રી રંગાચાર્ય તેની સફળતાનો યશ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમ તાલીમને આપતાં શું સૂચવે છે ?
- 41) બજાર સંશોધનની પ્રક્રિયાના તબક્કા દર્શાવો.
- 42) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?
- 43) વેલ્યુ એડેઝ ટેક્ષ (VAT) એટલે શું ?
- 44) ઉદ્યોગ સાહસિકતા માટે ગંગારામ બારસ્કરનો દાખલો શું સાબિત કરે છે ?

વિભાગ - D

નીચે આપેલા 45 થી 58 સુધીના લઘુ પ્રશ્નો છે. ગમે તે 10 પ્રશ્નોના માણ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[30]

- 45) 'ઉદ્યોગ સાહસિકતા ઉત્તમ વિકલ્પ છે.' સમજાવો.
- 46) સ્થિર મૂડી અને કાર્યશીલ મૂડી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- 47) P. P. R. અને D. P. R. વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- 48) બજાર સર્વેક્ષણમાં માહિતીના એકત્રીકરણના સંભવિત અવરોધો જણાવો.
- 49) તકનિકી વિશ્લેષણ વિશે કયા ચાવીરૂપ પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવામાં આવે છે ?
- 50) ઉત્પાદન પૂર્વના કયા કયા ખર્ચોઓ હોય છે ?
- 51) આબકારી જકાત અને વેચાણવેરા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- 52) કારાખાના નો કાયદો (1948) ની મુખ્ય જોગવાઈઓ જણાવો.
- 53) સંચાલકોની વર્તાંશુંકની ખાસિયતો કયા પ્રકારની હોય છે ?
- 54) વાટાધાટના ગ્રાન્ટ તબક્કા સમજાવો.
- 55) કેયુર શારદાના ઉદ્યોગ સાહસિક તરીકે ધંધાના વિકાસના તબક્કા જણાવો.
- 56) નાના એકમની સફળતાના ચાર આધાર જણાવો.
- 57) વિસ્તૃત યોજનાકીય અહેવાલ (D. P. R.) નાં ઘટકોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
- 58) ઉત્પાદન સંચાલનની મુખ્ય બાબતો કઈ છે ?

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 59 થી 64 નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. માણ્યા મુજબ જવાબ આપો.
દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે. (ગમે તે 4)

- 59) પ્રાથમિક યોજનાકીય અહેવાલ તૈયાર કરવાના લાભ જણાવો.
- 60) બજાર સર્વેક્ષણ માટે પ્રશ્નાવલી કઈ રીતે તૈયાર કરી શકાય ?
- 61) ભાગીદારીની વાખ્યા આપી ભાગીદારોના પ્રકાર જણાવો.
- 62) નમૂનો પસંદ કરવાની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ સમજાવો.
- 63) સંચાલનનાં કાર્યો સમજાવો. (ગમે તે પાંચ)
- 64) માલસામાનની યોગ્ય પ્રાપ્તી એટલે શું વિગતવાર સમજાવો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

156(E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours

[Maximum Marks : 100]

Instructions :

- 1) This question paper contains 5 sections and total 64 questions.
- 2) All questions are compulsory.
- 3) Figures at the right side indicate full marks of the questions.
- 4) Answer according to instructions of the questions.
- 5) Start a new section on a new page.

SECTION - A

■ Questions from 1 to 15 are multiple choice type questions.

Select and write the correct answer from the given options

A, B, C. Each question carries 1 mark:

[15]

- 1) On what do the opportunities of employment depend?
(A) Money
(B) Economic development
(C) Population
- 2) For the temporary registration of industry in the state government first of all what is required?
(A) D.P.R
(B) V.P.R
(C) P.P.R
- 3) Which one of the following is not considered in the main three components of Detailed project report?
(A) Possibility of Innovation
(B) Possibility of Market
(C) Possibility of Production

- 4) In which method of information collection, selection of the group of consumers is needed?
- (A) Observation method
(B) Experimental method
(C) Survey method
- 5) Which organisation provides training and education?
- (A) State financial corporation
(B) National small scale industrial corporation
(C) Industrial training institute
- 6) Total income –Total expenditure = _____
- (A) Profit
(B) Capital
(C) Total investment
- 7) In which year did the “Co-operative So. Act” come in force in India?
- (A) 1947
(B) 1904
(C) 1956
- 8) Sales tax is a tax: _____
- (A) Other tax
(B) Direct tax
(C) Indirect tax
- 9) What is meant by financial remuneration given to the employee in exchange of his work?
- (A) Salary
(B) Bonus
(C) Allowance

- 10)** What is necessary for the development of an industrial unit?
- (A) Sales
  - (B) Innovation
  - (C) Production
- 11)** Which portion of capital is the expense of purchase of machines?
- (A) Working capital
  - (B) Cost capital
  - (C) Fixed capital
- 12)** Who is the king of market?
- (A) Customer
  - (B) Producer
  - (C) Government
- 13)** Which of the following is not working capital?
- (A) Vehicle
  - (B) Cash
  - (C) Debtors
- 14)** Excise duty is levied on which goods?
- (A) Stored goods
  - (B) Sale of goods
  - (C) Produced goods
- 15)** What is the last function of management?
- (A) Decision
  - (B) Planning
  - (C) Problem Solving

SECTION - B

- Answer the questions from 16 to 30 in one sentence each.
Each question carries 1 mark :

[15]

- 16) Who establishes a new industrial unit?
- 17) What does total project expense mean?
- 18) Explain the relation between Demand and Supply.
- 19) The market of which field in India is very Large?
- 20) What are the two sources of monetary instruments?
- 21) What is the maximum number of members in a private company?
- 22) Who collects the Excise duty?
- 23) Give the definition of Small Industrial Unit.
- 24) What is the relation between Creativity and Innovation?
- 25) For whom is the word “Rakh nu ratan” used?
- 26) What is the optimum use of human capital?
- 27) What is the target goal of an entrepreneur?
- 28) What is called the capital price in the form of debts?
- 29) What is the relation between contract and M.O.U?
- 30) What kind of attitude should both the parties have while negotiation?

SECTION - C

- Answer the questions from 31 to 44 in short. They carry 2 marks each (Any 10):

[20]

- 31) Which doors of prosperity does an entrepreneur open?
- 32) What is necessary service?

- 33) What are monetary possibilities?
- 34) What is a random sample?
- 35) What is the purpose of building in Industrial unit?
- 36) Give the names of the component of fixed capital.
- 37) Give the definition of sole proprietorship.
- 38) What is Income Tax? Explain the various elements of it.
- 39) What is human resource management?
- 40) Mr. Rangacharya obliges his success to the entrepreneurship development programme. What does he say about it?
- 41) Describe the stage of the process of market innovation.
- 42) What is the working capital?
- 43) What does value added tax mean?
- 44) What does the example of Gangaram Baraskar prove for entrepreneurship?

SECTION - D

■ **The following questions from 45 to 58 are short answer type questions carrying 3 marks each. Answer them as instructed**

(Any 10):

[30]

- 45) “Entrepreneurship is the best option”, Explain.
- 46) Give the difference between fixed capital and working capital.
- 47) What is the difference between PPR and DPR?
- 48) Show the possible obstacles of information accumulation in market survey.

- 49) Which key-questions are answered while doing technical gathering?
- 50) What are the costs before actual production?
- 51) Differentiate between excise duty and sales tax.
- 52) Explain the main elements of Factory Act-1948.
- 53) Write types of behavioural characteristics of administrators.
- 54) Explain the three phases of negotiation.
- 55) Show the stage of business development of Keyur Sharda as an entrepreneur.
- 56) Explain the four Local support of the success of a small unit.
- 57) Discuss in brief the factors of Detailed Project Report (D.P.R.).
- 58) What are the main aspects of production management?

SECTION - E

■ Questions from 59 to 64 are essay type questions. Answer them as directed. Each question carries 5 marks (Any 4):

[20]

- 59) State the advantages of preparing Preliminary Project Report.
- 60) How can we prepare questionnaire for market survey?
- 61) Give the definition of partnership. Explain the types of partners.
- 62) Explain the different method of choosing sampling plan.
- 63) Explain the functions of management. (Any Five)
- 64) What is meant by proper receiving of the goods? Explain in detail.

